

Burger Alliantie Gulpen-Wittem
Landsraderweg 24
6271 NT GULPEN

Uw brief van : 16 mei 2025
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : U.25.03099

Behandeld door : N. Devoi
Onderwerp : Beslissing op Woo-verzoek
Dossiercode :
Bijlagen :
Verzonden : 26-06-2025

Geachte Burger Alliantie Gulpen-Wittem,

Op 16 mei 2025 ontvang ik uw verzoek tot openbaarmaking van:

1. Het rapport van BING inzake de door u gedane integriteitsmelding ten aanzien van wethouder Last en
2. 'Een afschrift van het op 1 april 2025 genomen besluit tot geheimhouding van het rapport BING'.

In uw brief beroept u zich op de Wet open overheid (Woo). Uw verzoek wordt aangeduid als een verzoek in de zin van artikel 4.1, eerste lid Woo. In dit besluit reageer ik op uw verzoek.

Achtergrond van uw verzoek

Op 29 januari 2025 heeft u een integriteitsmelding gedaan ten aanzien van wethouder Last. Op deze melding is het Protocol (mogelijke) integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Gulpen- Wittem 2021 van toepassing. Dit Protocol is door de gemeenteraad vastgesteld.

Conform het Protocol diende er een eerste screening van de melding plaats te vinden. Deze screening is uitgevoerd door een daartoe gespecialiseerd bureau; BING. BING heeft hierbij een interview met de betreffende wethouder gevoerd en haar bevindingen in een rapport neergelegd. BING heeft mij geadviseerd geen feitenonderzoek in te stellen, daar er onvoldoende aanleiding bestond een feitenonderzoek in te stellen naar de betreffende wethouder.

Dit advies van BING heb ik overgenomen. Daarom heb ik besloten geen feitenonderzoek in te stellen naar wethouder Last. Tevens heb ik besloten, ingevolge de artikelen 87 Gemeentewet jo. artikel 5.1 lid 2 onder e en i Wet open overheid, geheimhouding op te leggen op het rapport van BING.

Procesverloop en documentinventarisatie

Onder het eerste punt van uw verzoek, verzoekt u om openbaarmaking van het rapport van BING, inzake de eerste screening van de integriteitsmelding ten aanzien van wethouder Last.

Onder het tweede punt van uw verzoek verzoekt u om openbaarmaking van een afschrift van het op 1 april 2025 genomen besluit tot geheimhouding van het rapport van BING. In eerste instantie was mij niet duidelijk op welk document u hiermee doelde. Daarom heeft u op 4 juni 2025 een e-mail ontvangen met het verzoek nader te duiden naar welk document u precies op zoek bent. Hier heeft u op 21 juni 2025 per e-mail op gereageerd. Hierin heeft u aangegeven dat het gaat om de geheimhoudingsverklaringen die u op 1 april 2025 heeft ondertekend om het rapport van BING vertrouwelijk te mogen inzien.

Woo-verzoek impliceert verzoek opheffing geheimhouding

Het is vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) dat een verzoek tot openbaarmaking van documenten ten aanzien waarvan krachtens de wet (lees: Gemeentewet) geheimhouding is opgelegd, altijd ook moet worden beschouwd als een verzoek tot opheffing van de geheimhouding.¹

Hieronder leest u mijn overwegingen ten aanzien van uw verzoek.

Eerbiediging persoonlijke levenssfeer

Artikel 5.1 lid 2 onder e Wet open overheid beoogt de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene te beschermen. Ook al vervult de wethouder een publieke functie, heeft hij in bepaalde situaties toch het recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Naast het zijn van wethouder, is hij natuurlijk ook een natuurlijk persoon. Omdat een melding over de integriteit van een persoon nogal diep ingaat op de persoon zelf, zou het openbaar maken van deze rapportage onevenredig veel inbreuk maken op persoonlijke levenssfeer van de betrokken wethouder. Door het actief opzoeken van de openbaarheid met de door u gedane melding, is de wethouder op persoonlijk vlak publiekelijk geraakt. Ik vind het belang van openbaarheid van dit specifieke rapport niet opwegen tegen het opnieuw 'aanwakken' van de publieke commotie. De wethouder zou dan nogmaals geconfronteerd worden met de aantijgingen richting hem alsook de publieke reacties die hierop volgen.

U, alsook de raadsleden, hebben de rapportage vertrouwelijk mogen inzien. Hiermee heeft er een vorm van democratische controle plaatsgevonden. Een verdergaande vorm van democratische controle door het openbaar maken van het rapport voor eenieder, acht ik niet in verhouding staan tot de (eventuele) gevolgen voor de wethouder hiervan.²

¹ Zie bijvoorbeeld ABRvS 23 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3140.

² Deze overweging vindt steun in de rechtspraak. Zie hiervoor bijvoorbeeld ABRvS 27 december 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4859.

Wat ik tevens nog extra van belang vind, is dat voorafgaand aan het interview met de wethouder vertrouwelijkheid door de interviewers is toegezegd.³ De wethouder zou geen vrees hoeven te hebben dat (delen van) het interview openbaar zouden worden gemaakt. De wethouder heeft zich hierom vrij gevoeld om vrij te kunnen reageren op de beschuldigingen die gemaakt werden.

De uitspraken die de wethouder heeft gedaan tijdens het interview, zijn onlosmakelijk verweven in het rapport van BING. Het hele rapport borduurt voort op de mondelinge toelichting van de wethouder die tijdens dit gesprek is gedaan. Openbaarmaking van delen van het rapport, is daarom niet mogelijk zonder dat de betekenis van het rapport tenietgaat. De informatie die zou blijven staan heeft op zich zelf geen betekenis en wordt daarom niet openbaar gemaakt.⁴

Functioneren van het bestuursorgaan

Artikel 5.1 lid 2 onder i Wet open overheid beoogt het functioneren van een bestuursorgaan te beschermen. Uit de toelichting van het wetsartikel blijkt dat deze uitzonderingsgrond bijvoorbeeld ziet op informatie die is verkregen vanuit integriteitsonderzoeken. Iemand beschuldigen van een (vermeende) integriteitsschending is een zwaar middel. De rode draad in het door de gemeenteraad vastgestelde Protocol is daarom ook dat een eerste screening van een integriteitsmelding een interne aangelegenheid betreft. Er wordt daarom met niemand anders dan de betrokkene zelf, en eventueel de fractievoorzitters, hierover gecommuniceerd.

Een politiek ambtsdrager moet de vrijheid kunnen hebben om zich openhartig te kunnen verdedigen tegen dit soort beschuldigingen. Wanneer een politiek ambtsdrager niet op deze vrijheid kan rekenen, kan hij zijn rol niet goed uitvoeren. Daarnaast zal bij openbaarmaking van dit soort aangelegenheden de doelstelling rondom het doen van een integriteitsmelding teniet worden gedaan. Bij een onderzoek naar de integriteit van een persoon is waarheidsvinding een belangrijke factor. De vrees tot openbaarmaking moet er niet toe leiden dat een politiek ambtsdrager iets anders vertelt dan de waarheid of zich niet vrij voelt de waarheid te vertellen.⁵

De gemeente Gulpen-Witterm, en ook ik – als hoeder van integriteit – ziet het belang van het thema integriteit en wil vooral ook stimuleren dat, indien daar aanleiding toe is, integriteitsmeldingen kunnen worden gedaan. Hierom heeft de gemeenteraad uitgebreid aandacht besteed aan dit thema bij het opstellen van het Protocol. Ik wil de werking van dit Protocol niet in de weg staan door openbaarmaking van het rapport. Het openbaar maken van het rapport zou er immers toe kunnen leiden dat ook de melder van een vermeende integriteitsschending terughoudender zal zijn in het doen van een melding.

³ De Raad van State acht dit ook van belang. Zie hiervoor bijvoorbeeld ECLI:NL:RVS:2023:4859.

⁴ Deze overweging vindt steun in de rechtspraak. Zie hiervoor bijvoorbeeld ABRvS 27 februari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:642.

⁵ Deze overweging vindt steun in de rechtspraak. Zie hiervoor bijvoorbeeld ABRvS, 27 december 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4859.

Besluit

Gelet op bovenstaande overwegingen besluit ik het rapport van BING inzake de integriteitsmelding ten aanzien van wethouder Last niet openbaar te maken en de opgelegde geheimhouding op het rapport in stand te laten.

De documenten waar u onder het tweede punt van uw verzoekt om vraagt – de door u op 1 april 2025 ondertekende geheimhoudingsverklaringen – besluit ik openbaar te maken.

Bezwaar

Wat als u het niet eens bent met deze beslissing? Dan kunt u bezwaar maken. Hoe dit werkt, leest u onderaan deze brief.

Tot slot

Heeft u nog vragen, of bent u van mening dat uw verzoek niet juist is geïnterpreteerd? Neemt u dan contact op met de Woo contactpersoon, via contactpersoonWOO@Gulpen-Witterm.nl.

Met vriendelijke groet,

de burgemeester van Gulpen-Witterm

mw. ing. N.H.C. Ramaekers-Rutjens

Als u het niet eens bent met deze beslissing kunt u bezwaar maken. Doe dit wel binnen 6 weken geteld vanaf de dag na verzending van deze brief (zie datumstempel). Uw brief kunt u sturen naar het college van burgemeester en wethouders. Zorg ervoor dat de datum, uw naam, handtekening, adres (of BSN nummer), een omschrijving van deze brief (een kopie of het U nummer) en de reden waarom u het niet eens bent met onze beslissing, in uw brief staan. Zie voor meer informatie www.gulpen-witterm.nl.

Soms is er sprake van spoed, in dat geval kunt u de rechter vragen een uitspraak te doen (voorlopige voorziening vragen). U kunt ook digitaal een verzoekschrift instellen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.